

PROGRAM STRANKE SUVERENI

Smo ponosni SUVERENI!

SUVERENI smo narodna, domoljubna in suverenistična politična sila, ki združuje državljanke in državljane Republike Slovenije v skupnem prizadevanju za ohranitev slovenskega naroda, kulture, jezika, ozemelske celovitosti in družbene pravičnosti.

Naša vizija temelji na vrednotah svobode, odgovornosti, resnice in pravičnosti, tako za posameznika kot za narod kot celoto. Zavzemamo se za državo, ki bo samostojna v odločanju, varna za poštene ljudi in pravična do tistih, ki prispevajo k njenemu razvoju.

Zavračamo umetno delitev na levico in desnico. Slovenija potrebuje rešitve, ne ideoloških bojev. Pod streho Suverenih povezujemo vse, ki jim je mar za usodo slovenskega naroda in ki razumejo, da brez suverenosti ni prihodnosti.

SUVERENI verjamemo, da trenutni politični sistem ne služi več ljudem, temveč interesom ozke politične elite, ki ves čas zavaja javnost s praznimi obljubami in umetno ustvarjenimi ideološkimi prerekanji. Z geslom »Ne levo, ne desno, SUVERENO!« jasno sporočamo, da so klasične politične delitve preživete in služijo le kot dimna zavesa za ohranjanje oblasti in nadzora nad družbo. Mi ne igramo igre starih in iztrošenih političnih obrazov, ki jim gre zgolj za to, da imajo oblastniške koristi, ob tem pa jim je skrb za slovenski narod zadnja briga. Slovenci in Slovenke so utrujeni od ideologij in

večnega vlečenja za nosove, zato bomo SUVERENI zgradili pravično družbeno pot in takšno politično arhitekturo, kjer bodo odločilni volja ljudstva, odgovornost izvoljenih predstavnikov, zdrava pamet, strokovnost pri upravljanju države in resnična suverenost naroda.

SUVERENI bomo antipod »bla-bla-bla« politike, ki se pod krinko visokodonečih besed »bori za interese naroda«, dejansko pa skrbi le za ohranitev svojih položajev, deli funkcije svojemu strankarskemu kadru in se ob tem požvižga na resnične težave ljudi.

SUVERENI bomo glas zdrave pameti, ki ne potrebuje leporečja, da bi povedal resnico – ampak jasna dejanja, ki bodo šla v korist državljanom Slovenije in ne zgolj strankarskim elitam. Mi bomo dejansko drugačni in bomo izvajali:

Politiko jasnih besed in jasnih zavez, brez ovinkarjenja in meglenih fraz.

Politiko, ki je trdno zasidrana v resničnosti, ker razume in pozna razmere na terenu.

Politiko dejanj, ne obljub, kjer se rezultate meri po učinkih, ne po nastopih v medijih.

Politiko odgovornosti, kjer vsak funkcionar v polnosti prevzame posledice svojih odločitev in napak, še posebej, če so le-te bile storjene v nasprotju z zakonom.

Politiko, ki spoštuje ljudi, jih posluša in jim ne soli pameti z naučenimi puhlicami.

Slovenija in Slovenci na prvem mestu – narod kot identitetna osnova

Slovenski narod si je priboril svojo državo, da bi varoval svojo identiteto, jezik in kulturo. Slovenci kot narod imamo pravico in dolžnost ohraniti svojo avtonomijo in suverenost.

Suvereni bomo ponovno vzpostavili Urad za demografijo, ki se bo ukvarjal s politikami večje rodnosti. Spodbujali bomo prijazno družinsko politiko, zvišali bomo dodatek za velike družine s tremi otroki ali več, poskrbeli bomo za boljše stanovanjske možnosti za mlade Slovence in za mlade slovenske družine.

Suvereni se bomo zavzeli za ustanovitev Urada za zaščito suverenosti, ki bo osrednja institucija za varovanje politične, gospodarske in kulturne neodvisnosti Slovenije.

Suverenost države izhaja iz volje ljudstva, ne iz direktiv tujine. Nobena odločitev, ki se nanaša na slovenski narod ne sme biti vsiljena iz Bruslja ali s strani drugih mednarodnih institucij. Vse ključne odločitve, ki zadevajo slovenski narod, morajo biti sprejete na referendumu in skozi jasno in svobodno izraženo voljo državljanov. Suvereni bomo vedno branili demokracijo od spodaj navzgor, saj je edini suveren slovensko ljudstvo.

Suvereni bomo neomajno vztrajali pri neodvisni zunanji politiki, ki bo delovala izključno v korist Slovenije: odmik od servilnosti tujim interesom, krepitev suverenosti v mednarodnih odnosih in zaščita interesov Slovencev v tujini ter omejitev vpliva globalnih elit na nacionalne odločitve. Ob tem bomo vztrajali na povrnitvi zgodovinskega in kulturnega ponosa.

Suvereni bomo zelo veliko skrb posvetili slovenski kulturni dediščini in se zavzeli za več sredstev za ohranjanje in obnovo kulturnih spomenikov. S tem bomo zaščitili slovensko identiteto, okrepili spoštovanje do naše dediščine in zagotovili, da bodo prihodnje generacije ponosno ohranjale našo kulturo in tradicijo.

Zaščita slovenskega jezika kot uradnega in državnega jezika v državi: dosledna uradna raba slovenščine v javnih institucijah, šolstvu in medijih

Vzpostavitev državne strategije za zaščito in razvoj slovenskega jezika v digitalni dobi

Slovenščina je temeljna prvina naše kulturne identitete in državne suverenosti. V digitalni dobi mora država aktivno skrbeti, da slovenščina ne postane jezik drugega reda v lastni domovini. Stranka Suvereni se zato zavzema za vzpostavitev državne strategije za razvoj slovenskega jezika v digitalnem okolju, ki bo obsegala:

Nacionalna jezikovna infrastruktura

Vzpostavili bomo državni center za digitalno jezikovno tehnologijo, ki bo skrbel za razvoj in vzdrževanje ključnih orodij za slovenščino: jezikovne korpuse, slovarje, prevajalnike, sintezo govora, prepoznavo govora in druge AI-jezikovne module.

Slovenščina v umetni inteligenci

Financirali bomo razvoj slovenskih modelov umetne inteligence, ki bodo temeljili na domačem znanju in vsebinah. Slovenščina mora imeti polno podporo v digitalnih asistentih, chatbotih, pametnih napravah in prevajalskih sistemih. Ne bomo talci angleško govoreče tehnološke elite.

Digitalna slovenska uprava

Zagotovili bomo, da bodo vse javne e-storitve in spletni portali obvezno v slovenščini, z enakovredno uporabniško izkušnjo kot v tujih jezikih. Programska oprema v javnih ustanovah (šole, bolnišnice, občine) bo morala biti lokalizirana v slovenščino.

Uvajanje digitalne jezikovne pismenosti

Digitalno jezikoslovje bomo uvedli v srednješolske in visokošolske programe. Slovenski učitelji, novinarji, prevajalci in uradniki bodo imeli na voljo izobraževanja o uporabi sodobnih digitalnih jezikovnih orodij.

Zakon o digitalni zaščiti slovenščine

Uvedli bomo zakon, ki bo vsakemu državljanu zagotavljal pravico do slovenščine v digitalnem prostoru – na spletnih platformah, mobilnih aplikacijah, pametnih napravah in družbenih omrežjih. Kdor ponuja storitve slovenskim uporabnikom, mora omogočati uporabo v uradnem jeziku države.

Uradna zaščita in spodbuda slovenskih narečij kot dela žive kulturne dediščine

Slovenska narečja niso ostanek preteklosti – so živ dokaz jezikovne raznolikosti in duhovne pokrajine slovenskega naroda. Vsako narečje je kot pokrajinski obraz slovenščine, z lastno melodijo, besednjakom in zgodovino. Danes številna narečja izumirajo, ker jih šola, javni mediji in politika zapostavljajo.

Stranka Suvereni se zavezuje k celoviti zaščiti in oživitvi slovenskih narečij, ki jo bomo dosegli s sledečimi ukrepi:

Zakonsko priznanje narečij kot kulturne dediščine

S posebnim zakonom bomo narečja razglasili za del nesnovne kulturne dediščine, kar bo omogočilo njihovo zaščito, financiranje in vključitev v javne in pedagoške politike. Narečja so naš kulturni kapital – ne folklor, temveč temelj slovenskega jezikovnega kontinuiteta.

Narečja v šolah in vrtcih

Vpeljali bomo možnost, da otroci v osnovni šoli in vrtcu spoznavajo svoje domače narečje kot dopolnilni vsebinski sklop, zlasti v prvih letih šolanja. Otrokom je treba povedati, da je njihova domača govorica vredna – ne manjvredna.

Podpora lokalnim medijem in ustvarjalcem

Z javnimi razpisi bomo spodbujali radijske oddaje, zvočne posnetke, video vsebine in knjige v narečjih, še posebej v ogroženih območjih. Občine, kjer se ohranja narečna govorica, bodo lahko uveljavile dodatne točke pri kulturnih razpisih.

Digitalizacija narečij

Podprli bomo zbiranje, snemanje in digitalno arhiviranje vseh slovenskih narečij – v sodelovanju z univerzami, SAZU in lokalnimi

skupnostmi. Vsako narečje si zasluži, da ga bodo poznali tudi zanamci, tudi če ga ne bodo več govorili vsak dan.

Javna raba narečij

Podpirali bomo uporabo narečij na lokalnih kulturnih dogodkih, v gledališču, radijskih skečih in krajevnih slavnostih. Slovenija ne potrebuje centralizirane jezikovne sterilnosti, temveč spoštljivo jezikovno raznolikost.

Obvezna raba slovenske terminologije v znanosti, tehniki in visokem šolstvu

Narod, ki ne razvija svoje znanstvene in strokovne terminologije, postane le prevajalec tujih misli in neustvarjalni uporabnik tuje vednosti. Slovenščina kot uradni jezik mora imeti polno funkcionalnost tudi v znanosti, tehniki in izobraževanju – sicer postane okrnjena in drugorazredna. Stranka Suvereni zato zagovarja krepitev, standardizacijo in obvezno rabo slovenske strokovne terminologije na vseh ravneh znanstvenega in akademskega dela.

Slovenščina kot osnovni učni jezik

Visokošolski zavodi, ki se financirajo iz javnih sredstev, morajo večino svojih programov izvajati v slovenščini, tujejezični programi pa morajo biti jasno utemeljeni (npr. za tujce). Slovenija ni angleška kolonija, temveč suverena država s svojim jezikom in znanjem.

Obvezna raba slovenske terminologije v učnih gradivih

Študijska literatura, učbeniki in strokovna gradiva morajo imeti ustrezne slovenske izraze in terminološke razlage. Država bo podprla razvoj in posodobitev terminoloških priročnikov za posamezna področja.

Standardizacija terminologije po področjih

V sodelovanju z Inštitutom za slovenski jezik pri SAZU in univerzami bomo vzpostavili nacionalne strokovne komisije, ki bodo skrbale za usklajevanje, preverjanje in razvoj slovenske terminologije po področjih (medicina, pravo, tehnika, informatika, biologija ...).

Zakon o znanstveni in strokovni dvojezičnosti

Vsaka znanstvena publikacija, ki nastane s podporo javnih sredstev, bo morala vsebovati izvleček, ključne pojme ali povzetek v slovenščini, tudi če je članek v tujem jeziku. Enako velja za doktorske disertacije, projektna poročila in patente.

Spodbude za znanstveno ustvarjanje v slovenščini

Vzpostavili bomo sistem spodbud za pisanje znanstvenih člankov, monografij in učbenikov v slovenskem jeziku, saj danes raziskovalce pogosto silijo, da pišejo zgolj v angleščini zaradi točkovanja in rangiranja.

Uvedba predmeta Domovinska vzgoja

Uvedba predmeta Domovinska vzgoja v osnovne šole bo igrala ključno vlogo pri ohranjanju slovenske identitete, zgodovine in vrednot med mladimi generacijami. Namen predmeta bi bil krepiti narodno zavest, spoštovanje slovenske kulture, jezika in tradicije, ter oblikovati odgovorne in domoljubne državljane. Slovenski narod lahko obstane samo, če vzgajamo mlade generacije v duhu domoljubja in odgovornosti do domovine!

Dosledna podpora Slovincem po svetu in v zamejstvu ter krepitev vezi s Slovenci v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in po svetu

Slovenci zunaj matične domovine predstavljajo pomemben del našega naroda. Njihovo delo, prizadevanja in ohranjanje slovenskega jezika ter identitete v tujini si zaslužijo ne le priznanje, temveč tudi konkretno in stalno podporo države. Zavezani smo temu, da bo podpora slovenskim organizacijam, društvom in izobraževalnim ustanovam po svetu postala sistemska, predvidljiva in ustrezno finančno podprta. Prav tako bomo zagotovili, da bo slovenska diplomacija dejavno spodbujala sodelovanje s slovenskimi skupnostmi v tujini ter jih vključevala v gospodarske, kulturne in politične tokove matične domovine.

Zavedamo se, da so Slovenci v sosednjih državah pogosto izpostavljeni asimilacijskim pritiskom in zapostavljanju. Zato se bomo zavzeli za aktivnejšo vlogo Slovenije pri zaščiti njihovih pravic,

zlasti na področju šolstva, dvojezičnosti, dostopa do medijev v slovenskem jeziku ter kulturne avtonomije. Prav tako bomo podprli projekte, ki krepijo narodno zavest, povezujejo mlade potomce slovenskih izseljencev z domovino ter spodbujajo vrnitev ali sodelovanje s Slovenijo na gospodarskem in znanstvenem področju. Za nas ni »zunanjih« Slovencev – vsi smo del iste zgodbe, iste usode in istega naroda.

Varna Slovenija: obrambno-državna, osebna, prehranska in energetska varnost

Slovenska vojska za zaščito nacionalnih interesov in ozemeljske suverenosti

Ponovna uvedba obveznega služenja vojaškega roka za mlade moške v starosti od 18 do 30 let

Slovenija je brez naborniške vojske popolnoma odvisna od zavezništev in tujih sil, kar pomeni izgubo suverenosti. Lastna obramba je ključ do resnične neodvisnosti. Poklicna vojska je premajhna in premalo številčna, da bi učinkovito varovala državo. Migrantske krize, hibridne vojne, kibernetiski napadi in možne krizne razmere v regiji zahtevajo dobro usposobljene in disciplinirane rezervne sile.

Krepitev slovenske vojaške industrije in bolj tesno sodelovanje z lokalnimi vojaškimi zavezništvi (CEDC) in ob stopnjevanju pritiska na Slovenijo glede višanja obrambnih izdatkov razpis posvetovalnega referenduma za izstop iz NATO zavezništva

Suvereni se zavzemamo za krepitev slovenske vojaške industrije in lastne proizvodnje orožja. Ob tem se zavzemamo za bolj tesno sodelovanje z lokalnimi vojaškimi zavezništvi kot je Central European Defence Cooperation (CEDC).

Vedno bomo zagovarjali uvedbo vojaške doktrine suverene obrambe, kjer bi bila Slovenska vojska usmerjena izključno v zaščito nacionalnih interesov in ozemeljske suverenosti, ne pa v globalne operacije pod vodstvom NATA. Organizacija Severnoatlantske pogodbe je relikv iz obdobja hladne vojne in se je za Slovenijo kot majhno državo izkazala kot instrument, ki nam jemlje suverenost ter nam vsiljuje obveznosti, kot je namenjanje visokega odstotka BDP za vojaške izdatke, ne glede na naše lastne razvojne prioritete in potrebe. Če bosta NATO in EU še dalje pritiskala na Slovenijo glede višanja obrambnih izdatkov se bomo močno potrudili, da se v Sloveniji s pomočjo ljudstva izvede razpis posvetovalnega referenduma za izstop iz NATO zavezništva.

Slovenska vojska mora biti prožna in hitro odzivna

Slovenska vojska mora biti prožna in hitro odzivna in opremljena z oborožitvijo, ki ustreza naši specifični geografski konfiguraciji — torej majhni, a strateško pomembni in v veliki meri hriboviti državi.

Zato bi morala biti prioriteta razvoj in nakup:

- lahkih, mobilnih oklepnih vozil z dobro terensko zmogljivostjo,
- protiletilskega in protidronovskega orožja, ki ščiti ključne komunikacijske in energetske točke,
- protioklepnih raketnih sistemov, ki jih je mogoče učinkovito uporabljati v gozdnatih in hribovitih območjih,
- topništva kratkega dosega in minometov, primernih za hitro premikanje in podporo v razgibanem terenu,
- lahke osebne oborožitve in opreme za pehoto, ki omogoča visoko stopnjo mobilnosti, prikritosti in vzdržljivosti,
- specializiranih gorskih enot s sodobno gorsko opremo, usposobljenih za delovanje v težko dostopnih predelih Slovenije,
- ter dobre komunikacijske in izvidniške opreme (vključno z brezpilotnimi letalniki za opazovanje), saj informacijska premoč pomeni ključno prednost v obrambnem delovanju.

Slovenska policija med ljudmi in za ljudi

Suvereni bomo zagotovili pospešeno zaposnjevanje sistemiziranih delovnih mest v policiji. Ponovno se uvede srednja šola za policijske kadete kot dopolnitev obstoječe višje policijske šole.

Izvede se reorganizacija policije z namenom znatnega povečanja razmerja med terenskimi in pisarniškimi policisti v korist večje prisotnosti na terenu.

Spremeni se Zakon o prekrških, da se v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje poenostavijo policijski prekrškovni postopki.

Okrepi se partnersko sodelovanje policije s skupnostjo, s čimer se spodbuja prostovoljno varnostno samoorganiziranje prebivalcev za večjo varnost v ruralnih in urbanih območjih.

Poleg kadrovskih in organizacijskih izboljšav bomo poskrbeli tudi za tehnično in materialno okrepitev policije, zlasti na področjih, kot so kibernetika varnost, boj proti organiziranemu kriminalu in nadzor meja.

Uvedli bomo sistem stimulativenega nagrajevanja za uspešne terenske policiste, ki s svojim delom prispevajo k varnosti skupnosti. Posebna pozornost bo namenjena tudi psihološki podpori in zaščiti policistov, saj delo v uniformi pogosto pomeni izpostavljenost stresu, nasilju in družbenim pritiskom.

Suvereni se zavzemamo za policijo, ki bo dobro usposobljena, dostojno plačana in v službi ljudi, ne v službi politike. Policist naj bo spoštovan član skupnosti, ne pa nek uradnik, skrit za računalniškim zaslonom.

Ustanovitev Urada za domovinsko varnost

Suvereni se bomo zavzeli za ustanovitev Urada za domovinsko varnost, ki bo izvajal sledeče naloge:

- nadzor meje in preprečevanje nezakonitih migracij,
- preprečevanje terorizma in ekstremizma,
- kibernetika varnost in zaščita kritične infrastrukture,
- boj proti organiziranemu kriminalu.

Zaostritev azilne zakonodaje in učinkovita remigracija vseh nezakonitih migrantov

Slovenija mora dosledno zaščititi svoje meje, varnost državljanov in ohraniti nacionalno identiteto. Suvereni se bomo zavzeli za zakonito in sorazmerno zaostritev azilne zakonodaje, ki bo preprečila zlorabe azilnega sistema, ter za takojšnjo in zakonito vrnitev vseh oseb, ki ne izpolnjujejo pogojev za bivanje v Sloveniji.

Podpiramo hitrejše in varnostno okrepljene azilne postopke, razglasitev varnih držav izvora, ter sklenitev dogovorov o vračanju z državami izvora. Slovenija ne sme in ne bo postala žrtev migrantskih zlorab, ampak bo ravnala v skladu z mednarodnim pravom, Ustavo RS in načelom zaščite svoje suverenosti in ljudi.

Izstop iz t. i. EU Migration Pact (Pakt o migracijah in azilu)

Suvereni bomo vztrajali, da Slovenija izstopi iz t. i. EU Migration Pact (Pakt o migracijah in azilu).

Ogrožena nacionalna suverenost in izguba nadzora nad lastnimi mejami

EU Migration Pact predvideva obvezujoče solidarnostne mehanizme, ki lahko Slovenijo prisilijo k sprejemanju migrantov, tudi proti volji lastnega prebivalstva. S tem Slovenija izgublja suverenost nad temeljno državotvorno funkcijo – varovanjem svojih meja in odločanjem o tem, kdo lahko vstopi na naše ozemlje. Neodvisna država mora imeti izključno pravico, da sama določa pogoje vstopa in bivanja tujcev, ne pa da ji to vsiljuje bruseljska birokracija.

Nevarnost demografske destabilizacije in kulturnih napetosti

Pakt ne predvideva učinkovitega varovanja evropskih zunanjih meja, temveč legalizira redne migracijske tokove iz tretjega sveta v EU, s čimer spodbuja množično in nenadzorovano priseljevanje. Za majhne države, kot je Slovenija, to predstavlja demografsko in identitetno tveganje. Integracija velikih skupin iz kulturno in vrednostno nekompatibilnih okolij ni uspešna niti v največjih državah. V Sloveniji bi tak pritisk pomenil nevarnost za varnost, družbeno kohezijo in nacionalno identiteto.

Nepravična finančna bremena za slovenske davkoplačevalce

Pakt predvideva visoke denarne kazni (do 20.000 evrov na osebo), če država ne želi sprejeti migrantov in se "odloči" za plačilo namesto relokacije. To pomeni, da bodo slovenski državljani kaznovani za legitimno odločitev, da želijo zaščititi lastno državo pred prisilnim migracijskim diktatom. Namesto da bi ta sredstva vlagali v slovenske družine, domove za ostarele, obrambo, mlade ali infrastrukturo, bi jih namenjali za financiranje napačne migracijske politike EU.

Varnostne in migracijske politike naj ostanejo v pristojnosti nacionalnih držav

Suvereni zagovarjamo, da morajo varnostne in migracijske politike ostati v pristojnosti nacionalnih držav, ne evropskih institucij. Nasprotujemo prenosu dodatnih pooblastil na Bruselj, saj evropske institucije pogosto delujejo v nasprotju z interesi nacionalnih držav.

Zaostritev kazenske zakonodaje glede kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost

Zvišanje zapornih kazni za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost

Suvereni se bomo zavzeli za spremembe Kazenskega zakonika, da se bo za posilstvo in spolni napad uvedla obvezna zaporna kazen brez možnosti pogojne kazni. Prav tako bomo predlagali povišanje minimalne zaporne kazni za posilstvo z 1 leta na 3 leta, za spolni napad pa z 6 mesecev na 2 leti. Prav tako se bomo zavzeli za povišanje maksimalne zaporne kazni za najbolj grozovita kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost na 25 let.

Uvedba javnega registra spolnih prestopnikov in pedofilov

Suvereni bomo po ameriškem vzoru zagovarjali uvedbo javnega registra spolnih prestopnikov in pedofilov. To bi bil popolnoma javno dostopen register, z iskanjem po imenu, lokaciji ali poštni številki. Vseboval bi ime in priimek, fotografijo, naslov, kaznivo dejanje in datum obsodbe.

Prednost pravice otrok do varnosti pred pravico storilcev do zasebnosti

Ko gre za najhujša kazniva dejanja zoper otroke in spolno nedotakljivost, je nujno postaviti jasne meje: pravica žrtve – zlasti otroka – do varnega življenja, integritete in zaščite mora imeti prednost pred pravico storilca do varstva osebnih podatkov. Suvereni menimo, da človekove pravice ne morejo biti varovane za tiste, ki so jih grobo poteptali drugim. Ne govorimo o prometnih prekrških, temveč o najhujših oblikah zlorab, ki puščajo trajne psihične in telesne posledice.

Preprečevanje ponovitve kaznivih dejanj

Več kot dovolj empiričnih dokazov kaže, da je stopnja ponovitve kaznivih dejanj pri spolnih prestopnikih – zlasti pedofilih – visoka. Javni register ni namenjen maščevanju, temveč preventivi. Omogoča družinam, šolam, vrtcem in skupnostim, da se zaščitijo. Tako kot je za voznika pomembno vedeti, kdo nima voznškega dovoljenja, je za starša legitimno vedeti, če v njihovi bližini živi oseba z zgodovino spolnih napadov nad otroki.

Zaupanje javnosti in transparentnost

Skrita evidenca v zaprtih predalih državnih institucij spodkopava zaupanje ljudi v sistem. Javni register pomeni jasno sporočilo: država je na strani žrtev, ne storilcev. In da ima prebivalstvo pravico do informacij, ki zadevajo njihovo varnost. Ne gre za stigmatizacijo, temveč za mehanizem zaščite in pravočasnega ukrepanja.

Primerjalna praksa in sorazmernost

Tudi v državah, kjer je varstvo osebnih podatkov visoko razvito (npr. ZDA, Kanada, Združeno kraljestvo), obstajajo javni registri spolnih prestopnikov. Tam so tehtnice jasno nagnjene v korist zaščite skupnosti. Če nekdo ne želi biti v takem registru, obstaja zelo preprosta rešitev: naj ne zlorablja otrok. Javna objava podatkov o že pravnomočno obsojenih storilcih je sorazmeren ukrep glede na težo dejanja in nevarnost ponovitve.

Vzpostavitev Nacionalnega kmetijskega sklada za prehransko neodvisnost

Suvereni se bomo zavzeli za vzpostavitev Nacionalnega kmetijskega sklada z namenom povečanje samooskrbe s hrano in zmanjšanje odvisnosti od uvoza s pomočjo strateškega upravljanja kmetijskih zemljišč in podpore slovenskim kmetom.

Slovenija se vse bolj sooča z nevarno odvisnostjo od uvoza hrane, kar zmanjšuje prehransko varnost in izpostavlja državo globalnim kriznim motnjam. Suvereni bomo zato vzpostavili Nacionalni kmetijski sklad, katerega cilj bo povečanje prehranske samooskrbe in strateško upravljanje s kmetijskimi zemljišči, ki morajo ostati v slovenski lasti in v službi prehranske suverenosti.

Glavni cilji sklada bodo:

Odkup in zaščita ključnih kmetijskih zemljišč

Sklad bo omogočil odkup zapuščenih, razdrobljenih ali prodaji namenjenih zemljišč, da jih ohrani v kmetijski rabi in prepreči razprodajo tujcem ali investitorjem brez kmetijskih namenov. Zemljišča bodo dana v najem slovenskim kmetom pod poštenimi pogoji.

Finančna in materialna podpora slovenskim kmetom

Sklad bo neposredno podpiral slovenske kmete – z ugodnimi krediti, subvencijami, strojnimi obroki in mehanizacijo. Prednost bodo imeli mladi prevzemniki, sonaravni pridelovalci in tisti, ki povečujejo samooskrbo na strateških področjih (žito, mleko, zelenjava, sadje, meso).

Usmerjanje kmetijske politike v dolgoročno prehransko varnost

Namesto kratkoročnih razpisov in birokratskih ovir bo sklad omogočal strateško načrtovanje: kaj, kje in koliko pridelovati – ob upoštevanju podnebnih sprememb, lokalnih potreb in zmožnosti zemlje.

Povezovanje kmetij z javnimi institucijami in lokalnimi skupnostmi

Spodbujali bomo pogodbeno dobavo domače hrane v vrtce, šole, bolnišnice in domove za ostarele – kar bo omogočilo stabilen odkup slovenskih pridelkov in zmanjšalo odvisnost od veleuvoza.

Zavarovanje pred krizami in špekulacijami

Sklad bo deloval tudi kot varovalka v času kriz (suše, epidemije, vojne), ko bo z zadrževanjem strateških zalog in podporo pridelavi ključnih živil preprečil pomanjkanje hrane in divjanje cen.

Podpora jedrski energiji in neusmiljen boj proti korupciji v energetiki

Energetska varnost je temelj državne suverenosti. Zato se bomo Suvereni zavzeli za odločne in dolgoročne rešitve na področju energije – s poudarkom na čisti, zanesljivi in domači jedrski energiji,

ob tem pa bomo brezkompromisno obračunali s korupcijo in klientelizmom, ki že desetletja hromita energetskega sektorja v Sloveniji.

Pospešitev izgradnje drugega bloka NEK (NEK2)

Suvereni podpiramo čim prejšnji začetek izgradnje NEK2, saj jedrska energija predstavlja najstabilnejši vir z nizkimi emisijami ogljikovega dioksida in dolgoročno cenovno najbolj predvidljiv vir elektrike. Nasprotujemo zavlačevanju in umetnemu birokratskemu kompliciranju, ki v resnici služi le lobijem fosilnih goriv in zelenim špekulantom.

Povečanje vlaganj v raziskave na področju jedrske fuzije in naprednih reaktorjev

Podpirali bomo sodelovanje slovenskih inštitutov v mednarodnih raziskovalnih programih na področju fuzije (npr. ITER) ter razvoj modularnih reaktorjev (SMR), ki obetajo varnejšo in lokalno prilagodljivo proizvodnjo elektrike. Slovenija ima znanje – država mora to znanje prepoznati kot strateški kapital.

Ustanovitev posebnega urada za javni nadzor nad energetske investicijami

Ta urad bo odgovoren za redno spremljanje energetskega projektov, revizijo pogodb, preverjanje povezav z zasebnimi podjetji in poročanje javnosti. Naročila in pogodbe nad določenim zneskom bodo objavljene javno. Čas je, da se energetskega sektorja očisti tajkunskih interesov in skritih dogovorov.

Strožji zakon o transparentnosti javnih naročil v energetiki

Zavzemamo se za spremembo zakonodaje, ki bo onemogočila netransparentna podizvajanja, navidezna tekmovanja med »domaćimi« podjetji in prikrito financiranje političnih strank skozi energetske posle. Pri največjih projektih bomo zagotovili tudi mednarodni nadzor, da se prepreči korupcija vnaprej, ne šele po škandalu.

Kazenski pregon odgovornih za energetske zlorabe iz preteklosti

Na novo ustanovljena protikorupcijska enota znotraj državnega tožilstva bo posebej zadolžena za pregled vseh večjih energetskega

poslov v zadnjih 20 letih, vključno s TEŠ6 in spornimi pogodbenimi verigami. Ni pomembno, kdo je kje sedel – vsak odgovoren za oškodovanje državnega premoženja mora odgovarjati.

Povečanje energetske neodvisnosti Slovenije z razvojem lastnih energetskih virov in zmanjšanjem odvisnosti od uvoza energije

Energetska neodvisnost je bistven pogoj za nacionalno varnost, gospodarsko stabilnost in dolgoročno suverenost Slovenije. Suvereni bomo zato podprli razvoj lastnih, domačih energetskih virov, zmanjšali odvisnost od nestanovitnih tujih dobaviteljev in zagotovili neposreden državni nadzor nad ključnimi tokovi oskrbe z energijo.

Samozadostna proizvodnja elektrike iz hidroenergije in geotermije

Slovenija ima še veliko neizkoriščenega potenciala na področju hidroelektrarn. Zavzemamo se za:

- posodobitev obstoječih hidroelektrarn, ki pogosto obratujejo s tehnologijo iz preteklega stoletja,
- izgradnjo novih malih in srednje velikih hidroelektrarn v strateško izbranih regijah, kjer to omogoča relief, pretok in naravno okolje,
- hkratno spoštovanje ekoloških standardov in vključevanje lokalnih skupnosti v načrtovanje in delovanje objektov.

Prav tako bomo sistematično vlagali v geotermalno energijo, zlasti v Pomurju in severovzhodni Sloveniji, kjer je ta vir že znanstveno in tehnično raziskan, a politično zanemarjen. Cilj je izraba podzemne toplote za lokalno ogrevanje, kmetijsko proizvodnjo (toplozračni rastlinjaki) in distribucijo toplotne energije brez uvoženih fosilnih goriv.

Vzpostavitev slovenskega suverenega plinskega terminala

Namesto da bi bili ujetniki politično nestabilnih plinovodnih poti (npr. preko Ukrajine ali Italije), si bomo prizadevali za vzpostavitev slovenskega utekočinjenega plinskega terminala (LNG), ki bo pod izključnim državnim nadzorom.

To v praksi pomeni:

- možnost neposrednega uvoza plina iz različnih zanesljivih virov (npr. ZDA, Katar, Norveška),
- skrajšanje logističnih poti in s tem nižje cene ter večjo zanesljivost oskrbe,
- ustvarjanje strateških rezerv, ki nas zaščitijo v primeru kriz ali geopolitičnih izsiljevanj.

Celovita strategija energetske decentralizacije

Poleg velikih virov bomo spodbujali lokalne energetske skupnosti, ki temeljijo na kombinaciji obnovljivih virov – vetrna energija, sončne elektrarne, bioplinarne – vendar vedno s prednostjo slovenskih proizvajalcev in investorjev. Slovenija mora razmišljati dolgoročno: vsaka hiša, vsaka dolina in vsako podjetje lahko postane del neodvisne energetske slike.

Ponosna Slovenija: družina, vera in slovenska tradicija

Ustavna določitev dveh spolov, to sta moški in ženska

Suvereni se bomo brezkompromisno zavzeli za ustavno določitev dveh spolov: to sta moški in ženska.

V času, ko ideološke težnje skušajo zabrisati biološke razlike med spoloma in pod vprašaj postavljajo celo temeljne pojme, kot sta moški in ženska, je ustavna določitev dveh spolov ključnega pomena za ohranitev naravnega reda, zdravega razuma in pravne varnosti. Družba, ki izgubi stik z osnovnimi biološkimi resnicami, tvega razpad osnovnih družbenih struktur, od družine do šolskega sistema in zdravstva. Z jasno ustavno opredelitvijo moškega in ženske kot dveh edinih spolov varujemo ne le tradicionalne vrednote, temveč tudi pravico otrok do zdravega odraščanja v resničnosti, ne v ideološki zmedi. To ni izključevanje nikogar – to je obramba zdrave osnove, na kateri lahko gradimo svobodno, varno in odgovorno družbo.

Spodbujanje rodnosti Slovencev za zagotavljanje obstoja slovenskega naroda

Ukinitev davčne olajšave za vzdrževane člane, nadomestitev z univerzalnim otroškim dodatkom (UOD)

S tem uvajamo pravičnost za vse starše, ne glede na dohodek. Davčna olajšava koristi predvsem srednjemu in višjemu dohodkovnemu razredu, medtem ko tisti z nižjimi dohodki ali brez zaposlitve od nje nimajo nič. UOD pa dobi vsaka družina za vsakega otroka, kar zagotavlja večjo enakost. Namesto zapletenih olajšav, povezanih z dohodninsko lestvico, uvajamo enostaven in pregleden sistem – vsak otrok šteje enako, brez birokratskih komplikacij.

Brezplačni vrtec za vse otroke, ki ga bomo financirali prek davka na premoženje

Starši se bodo lažje odločali za več otrok, če bodo imeli organizirano in brezplačno varstvo. Še posebej materam bo ta ukrep omogočil hitrejšo vrnitev na trg dela, kar bo krepilo družinsko ekonomsko

varnost in povečevalo davčne prilive. Financiranje prek davka na premoženje je tista solidarna rešitev, ki bo zmanjševala družbene razlike in omogočila sistemsko podporo družinam.

Ukinitev dohodnine za matere

Uvedli bomo ukrep, ki bo zagotovil, da bodo ženske z dvema ali več otroki doživljenjsko oproščene plačila dohodnine. Tudi ženske z enim otrokom do 30. leta ne bodo plačevale dohodnine.

Vzpostavitev nacionalnega demografskega sklada

Zavzeli se bomo za vzpostavitev nacionalnega demografskega sklada kot strateškega finančnega instrumenta, namenjenega spodbujanju rodnosti, podpiranju mladih slovenskih družin in zagotavljanju dolgoročne demografske stabilnosti. Njegov cilj bi bil sistematična podpora slovenskim družinam, da bi si lažje ustvarile dom in stabilno prihodnost v Sloveniji: nepovratna sredstva ali ugodni krediti za mlade slovenske družine, ki kupujejo ali gradijo svojo prvo nepremičnino.

Povečanje proračunskih sredstev za programe za versko in kulturno dediščino, s poudarkom na ohranjanju in promociji krščanske kulturne dediščine v Sloveniji

Slovenija kot narod s tisočletno zgodovino ne more obstajati brez trdne zasidranosti v svojih kulturnih in duhovnih koreninah. Ena temeljnih sestavin slovenske narodne identitete je krščanska kulturna dediščina, ki je zaznamovala naš jezik, umetnost, arhitekturo, šolstvo in celo pravni red. Vrednote, kot so dostojanstvo človeka, solidarnost, skupnost in odgovornost, izhajajo prav iz teh temeljev.

Suvereni se bomo zato zavzeli za:

Povečanje javnih sredstev za obnovo, vzdrževanje in raziskave cerkvenih objektov, sakralnih spomenikov, samostanov, starih župnišč in versko-kulturnih kompleksov, ki so kulturni spomeniki lokalnega in nacionalnega pomena.

Podporo projektom, ki vključujejo mlade v varovanje in razumevanje krščanske dediščine, preko šolskih projektov, muzejev, taborov in medgeneracijskega sodelovanja. Krščanska tradicija ni nekaj preživelega, temveč temelj zgodovinske zrelosti naroda.

Financiranje raziskovalnih, dokumentarnih in izobraževalnih programov, ki se ukvarjajo z zgodovino slovenskega krščanstva, njegovim vplivom na narodno zavedanje in upor v času tujih pritiskov – od protiturških bojev do komunističnih preganjanj.

Sodelovanje s cerkvijo, katoliškimi in drugimi krščanskimi skupnostmi, kulturnimi društvi ter lokalnimi skupnostmi pri skupnih projektih, ki predstavljajo in promovirajo duhovno izročilo slovenskega naroda tudi v tujini (kulturni dnevi, razstave, povezovanje z zamejstvom in izseljenci).

Vzpostavitev posebnega javnega razpisa za zaščito sakralne dediščine, ki bo ločen od splošnih kulturnih razpisov in bo omogočal hitrejši in učinkovitejši financiranje obnov dotrajanih objektov.

Ukinitev verskih izjem v prehranski industriji in zaščita živali pred nehumanimi oblikami zakola

Slovenija mora ostati država, ki pri zakolu živali spoštuje najvišje standarde humane obravnave. Suvereni bomo zato:

- ohranili popolno prepoved verskega zakola brez predhodnega omamljanja (kar velja za halal in košer zakol),
- zavrnili kakršnekoli poskuse uvoza, distribucije ali prodaje mesa pridobljenega na nehuman način, tudi če se to skuša utemeljiti z verskimi običaji,
- uvedli obvezno označevanje porekla in metode zakola na vseh mesnih izdelkih,
- poskrbeli, da verske prakse ne bodo več predstavljale izjem v sistemu zakonodaje in nadzora v prehranski industriji.

V imenu zaščite živali in enakosti pred zakonom bomo poskrbeli, da ni privilegijev na račun trpljenja živih bitij.

Ohranjanje tradicionalnih družinskih vrednot v šolstvu in zakonodaji

Družina je osnovna celica naroda – ne zgolj socialna enota, temveč nosilka vrednot, kulture, jezika in čustvene varnosti. V zadnjih letih opažamo nevaren trend ideološkega vmešavanja v šolski sistem, poskuse razgradnje spolne in družinske identitete ter zanemarjanje slovenske kulturne dediščine. Suvereni se bomo odločno zavzeli za povrnitev zdrave pameti, naravne vzgoje in domoljubja v izobraževalni in pravni sistem.

Ukrepi proti ideološkemu vplivu na otroke v šolskem sistemu

Zagotovili bomo, da v učne načrte ne bodo vključene vsebine, ki promovirajo spolne in družbene ideologije, neprimerne za otrokovo razvojno stopnjo.

Staršem bomo zagotovili pravico do vnaprejšnjega obveščanja in odločanja o tem, ali želijo, da so njihovi otroci vključeni v takšne vsebine.

Vrnitev vzgojnih vsebin, ki poudarjajo odgovornost, spoštovanje, ljubezen do domovine in pomen družine kot varnega okolja.

Podpora kulturnim društvom in organizacijam, ki ohranjajo narodno zavest

Sistematična finančna podpora slovenskim kulturnim, folklornim, pevskim, domoljubnim in zgodovinskim društvom, ki z delom na terenu prenašajo slovensko identiteto na mlade.

Prednostno sofinanciranje projektov, ki povezujejo generacije in ohranjajo slovensko besedo, pesem in običaje v lokalnih skupnostih.

Zaščita slovenske kulturne dediščine

Aktivno varovanje nesnovne dediščine (jezik, prazniki, pesmi, praznovanja, stare šege) in spomeniško varstvo stavbne kulturne dediščine z večjo vlogo lokalnih skupnosti in društev.

Ustavitev projektov, ki ogrožajo zgodovinsko kontinuiteto slovenskega prostora – bodisi z agresivnimi modernizacijami, bodisi z uničevanjem sakralnih in tradicionalnih arhitekturnih objektov.

Podpora tradicionalnim slovenskim obrtim in podeželju

Posebna podpora obrtnikom, ki ohranjajo stare veščine: čevljarji, lončarji, kovači, pletarji, idr.

Uvedba davčnih olajšav in podpor za delavnice, učne programe in povezovanje s šolami.

Razvojna podpora podeželskim skupnostim, ki kljub izseljevanju in zapiranju trgovin ohranjajo slovenski način življenja, naravni ritem dela in praznovanja.

Zdrava Slovenija: zdrav duh v zdravem telesu

Zdravje državljanov je temelj zdrave in odporne družbe. Suvereni zagovarjamo tako preventivo kot kurativo, predvsem pa celosten pristop k zdravju, ki upošteva tako telesno kot duševno blagostanje posameznika.

Ozaveščanje o zdravem življenjskem slogu

Suvereni se bomo zavzeli za vpeljavo nacionalnih kampanj o pomenu uravnotežene prehrane, gibanja, spanja in obvladovanja stresa.

Povečati je potrebno podporo lokalnim programom zdravega življenjskega sloga (brezplačne vadbe za vse starosti, delavnice o prehrani, kuharski tečaji za zdravo prehrano itd.). Prav tako je potrebno povečati podporo šolskim in delovnim okoljem, ki spodbujajo gibanje (aktivni odmori, ergonomija, programi za sprostitve itd.).

Ob tem spodbujanje kuhinj v javnih ustanovah, v šolah in vrtcih k pripravi sveže in hranljive hrane iz slovenskih virov. Ciljano ozaveščanje državljanov o škodljivih posledicah uživanja alkohola, tobaka in prepovedanih drog, s posebnim poudarkom na mladih.

Duševno zdravje kot javnozdravstvena prioriteta

Vpeljava nacionalne strategije za duševno zdravje s poudarkom na preprečevanju izgovorlosti, depresije, anksioznosti in samomorilnosti.

Brezplačno svetovanje na temo duševnega zdravja v vseh zdravstvenih domovih.

Zagotoviti bo potrebno večjo prisotnost šolskih psihologov in svetovalcev v osnovnih in srednjih šolah.

Možnost izbire med javnim in zasebnim zdravstvom brez birokratskih omejitev

Slovenski državljani morajo imeti pravico do proste izbire zdravstvenih storitev – bodisi v okviru javnega sistema bodisi pri zasebnih izvajalcih. Ključno izhodišče našega pristopa je, da se pacientu omogoči čim hitrejša in čim kakovostnejša zdravstvena obravnava. Primarni cilj je dobro delujoč javni zdravstveni sistem, ki pacientom nudi dostopne, strokovne, pravočasne in zanesljive storitve. A tam, kjer sistem zataji – zaradi dolgih čakalnih vrst, pomanjkanja kadra ali organizacijskih zastojev – mora imeti pacient možnost, da poišče pomoč tudi pri zasebniku, brez da bi bil slednji pri tem kaznovan z birokratskimi ovirami, finančnimi kaznimi ali administrativnimi zapleti.

Svobodna gospodarska pobuda je temelj tržnega gospodarstva in mora imeti svoje mesto tudi v zdravstvenem miljeju. To pomeni, da zasebni zdravstveni izvajalci niso konkurenca javnemu sistemu, temveč njegov dopolnilni del. Pravično je, da lahko državljan izbere izvajalca – javnega ali zasebnega – glede na razpoložljivost storitve, kakovost in dostopnost. Naloga države pa je, da omogoči transparenten in učinkovit sistem, kjer bo zavarovanje pokrivalo tudi storitve pri zasebnikih, če jih javni sistem ne more zagotoviti pravočasno. S tem Suvereni vzpostavljamo pacientu resnično prijazen zdravstveni sistem, ki bo deloval po načelih učinkovitosti, pravičnosti in svobode izbire.

Zaščita otrok in zdravja pred ideološko motiviranimi medicinskimi posegi

Suvereni se zavzemamo za medicinski sistem, ki temelji na stroki, previdnosti in varovanju telesnega in duševnega zdravja vseh ljudi, še posebej mladoletnih. Vse pogostejša praksa uporabe hormonskih terapij in kirurških posegov za t. i. "spremembo spola" pri mladih predstavlja resno etično, zdravstveno in družbeno vprašanje. Mladostništvo je obdobje velikih psiholoških sprememb, zato menimo, da je treba biti izjemno previden pri vsakršnih medicinskih posegih, ki imajo trajne posledice na telo.

Naš predlog temelji na prepričanju, da mora zdravstvo nuditi psihološko podporo, razumevanje in strokovno pomoč vsem, ki doživljajo stisko glede spolne identitete, ne pa takojšnjih posegov v zdravo telo, ki jih mnogi kasneje obžalujejo. Biološki spol je

objektivno dejstvo, ne stvar občutka, in zdravniška stroka ne bi smela slediti ideološkimi pritiskom ali modnim smernicam, temveč temeljnim načelom previdnosti, raziskav in varovanja zdravja.

Zato predlagamo, da se v Sloveniji: ne izvajajo hormonski ali kirurški posegi za spremembo spola pri mladoletnih osebah, da se tovrstni posegi pri odraslih ne financirajo iz javnih sredstev, in da se namesto tega vlagajo sredstva v dostopno psihološko podporo in raziskave dolgoročnih učinkov takšnih posegov.

Sistemske financiranje zdravljenja redkih otroških bolezni

Suvereni bomo pripravili poseben Zakon o sistemske financiranju zdravljenja redkih otroških bolezni, ki bo sredstva zagotovil v državnem proračunu in bodo v celoti krila stroške zdravljenja vseh otrok z redkimi boleznimi – tako doma kot v tujini. Med stroške bodo všteti nujni diagnostični pregledi, zdravila, transport in bivanje družine. Za državo je sramotno, da starši bolnih otrok iščejo pomoč pri ljudeh prek družbenih omrežij. Takšno prakso bomo zamenjali z avtomatskim, hitrim in dostojanstvenim ukrepanjem države. Še dalje pa bomo podpirali človekoljubna društva pri osveščanju, povezovanju in podpori družin z otroki z redkimi boleznimi. Vendar zdravljenje ne bo več njihova finančna skrb – to bo dolžnost države!

Močna, poštena in suverena Slovenija: vitka in decentralizirana državna uprava, učinkovita lokalna samouprava ter robustno domače gospodarstvo, podjetništvo in kmetijstvo

Ukinitev nepotrebnih ministrstev in združitve resorjev za bolj učinkovito upravljanje z državo

Slovenija ne potrebuje napihnjene vlade s številnimi ministrstvi, ki si med seboj podvajajo delo, ustvarjajo birokratsko zmedo in trošijo davkoplačevalski denar za politične kadre brez resničnega učinka. Suvereni se bomo zavzeli za vitko, operativno in strateško usmerjeno vlado, ki bo sposobna hitro ukrepati in odgovorno ravnati z javnimi sredstvi.

Znižanje stroškov delovanja vlade

Vsako ministrstvo pomeni več direktorjev, tajnikov, vozil, svetovalcev in drage administracije. Z zmanjšanjem števila ministrstev: zmanjšamo stroške plač, najemnin, službenih vozil, komunikacije, odpravimo nepotrebno politično kadrovanje, povečamo razpoložljiva sredstva za nujnejše sektorje (npr. zdravstvo, varnost, infrastruktura).

Povečanje operativne učinkovitosti

Sedanja razdrobljenost pomeni: počasno odločanje (ker se odgovornost razvode ni med resorji), pogoste pristojnostne kolizije (kdo je za kaj odgovoren), zmedo pri pripravi zakonodaje (zakoni so neusklajeni in včasih nasprotujoči si).

Združeni resorji (npr. kmetijstvo + okolje; infrastruktura + prostor; notranje zadeve + pravosodje) omogočajo: boljše strateško upravljanje, hitrejšo izvajanje ukrepov, enotno odgovornost ministra.

Večja preglednost in politična odgovornost

Manj ministrstev pomeni: večjo preglednost odločanja, lažje vsebinsko spremljanje dela vlade (za državljane, medije in civilno

družbo), večjo politično odgovornost ministrov, ki ne morejo skrivati svojih neuspehov za birokratskimi postopki.

Konec političnih »ministrskih nagrad«

V zadnjih letih so se ministrstva množila zgolj zato, da so politične stranke zadostile apetitom svojih kadrov in koalicijskih partnerjev. Suvereni bomo temu naredili konec: ministrstva ne bodo nagrade za lojalnost, temveč orodja upravljanja države, zmanjšanje števila resorjev pomeni tudi konec razpadanja politične odgovornosti med več sto funkcionarji.

Bolj osredotočeno vodenje države

Vitka vlada pomeni, da se lahko predsednik vlade in ključni ministri osredotočijo na manj resorjev z večjo težo, namesto sedanje razpršene in kaotične usmerjenosti. Manj resorjev pomeni več strateškega razmisleka.

Ustanovitev Urada za optimizacijo javne uprave, ki bo nadziral potrošnjo in smotrnost porabe javnega denarja

Suvereni bomo z ustanovitvijo Urada za optimizacijo javne uprave preprečili, da se bo še kdaj koli z davkoplačevalskim denarjem ravnalo malomarno.

Preprečevanje razsipništva in korupcije

Urad bo sistematično pregledoval javne izdatke, projekte, razpise in pogodbene zaveze ministrstev, občin in agencij. Odkrival bo nepotrebne stroške, sumljive prakse in podvajanja nalog, ter predlagal ukrepe za njihovo odpravo. S tem bomo zmanjšali razsipavanje proračunskega denarja in zaježili koruptivne tokove v javnem sektorju.

Več učinkovitosti za manj denarja

Z analizo in optimizacijo procesov (npr. digitalizacija, odprava administrativnih ovir, boljše kadrovske prakse) bo urad poskrbel, da bo javna uprava hitrejša, preglednejša in stroškovno racionalnejša. Pridobljena sredstva se bodo lahko preusmerila v ključna področja – zdravstvo, varnost, infrastrukturo.

Povrnitev zaupanje ljudi v delovanje države

Slovenci in Slovenke imajo dovolj tega, da oblastniki javni denar mečejo čez okno ali pa kar v lastne žepe. Urad za optimizacijo bo deloval kot notranji varuh davkoplačevalskega denarja – z rednimi poročili, javnim vpogledom in konkretnimi predlogi za boljšo porabo. To bo okrepilo zaupanje v politiko in državno upravo.

Ukinitev proračunskega financiranja nevladnih organizacij (NVO), ki delajo škodo slovenskemu narodu ali državi

Nevladne organizacije imajo v demokratični družbi pomembno vlogo – kadar delujejo v dobro skupnosti, doprinašajo k pluralizmu in opozarjajo na realne težave družbe. Toda kadar se nevladne organizacije zlorablajo kot ideološka orožja, parazitske strukture ali instrumenti tujih interesov proti lastni državi, mora država postaviti mejo. Državni proračun ni bankomat za tiste, ki sistem zlorablajo za lastne politične, antinacionalne ali celo subverzivne cilje.

Če NVO izvaja aktivnosti, ki so v nasprotju z nacionalnimi interesi (npr. spodbuja migracijske pritiske, ruši obrambne ukrepe države, nasprotuje temeljnim pravicam slovenskih državljanov), lahko država ustavi njeno financiranje.

Strategija razpršitve ministrstev po treh regijskih središčih: Ljubljana, Maribor, Koper

S tem bomo dosegli bolj enakomeren regionalni razvoj – vsak od treh večjih centrov bo imel strateško državno funkcijo. Z razporeditvijo po vsebinski logiki omogočamo regijam, da postanejo kompetenčna središča. S tem bomo dosegli pozitivne kadrovske in gospodarske učinke: nova delovna mesta v državni upravi zunaj Ljubljane, spodbujanje selitve strokovnjakov v druge regije – razpršitev intelektualnega kapitala, podpora lokalnemu gospodarstvu (javne storitve, najem poslovnih prostorov, hotelske in gostinske storitve).

Učinkovita in prijazna lokalna samouprava

Lokalna samouprava mora postati partner ljudi, ne podaljšek državne birokracije. Suvereni bomo vzpostavili sistem, kjer bodo občine pravično financirane, strokovno vodene in zavezane služenju prebivalcem, ne političnim interesom. Samo močna lokalna skupnost lahko ustvarja močno Slovenijo.

Suvereni se bomo zavzeli za pravično, pregledno in funkcionalno lokalno samoupravo, ki bo dejansko v službi občanov – ne političnih interesov in nerazumnih birokratskih omejitev. Država mora občinam zaupati, kar lahko naredijo bolje, a jih tudi pošteno financirati, ko opravljajo državne naloge.

Predlagali bomo uvedbo mehanizma za izračun realnih stroškov prenesenih nalog (tudi z revizijo aktualnih standardov in normativov) in uvedli dosledno razlikovanje med sredstvi za osnovne naloge občine in prenesene državne pristojnosti, ki morajo biti v celoti pokrite iz državnega proračuna.

Zakonska omejitev županskega mandata na največ dva zaporedna mandata

Uvedba zakonske omejitve županskega mandata na največ dva zaporedna mandata, z možnostjo ponovne kandidature po vsaj enem premoru. Po prekinitvi najmanj enega mandata bi bila ponovna kandidatura znova mogoča. To bo ključni korak k bolj pravični, demokratični in odgovorni lokalni samoupravi.

V številnih evropskih državah in ZDA so omejitve za župane ustaljena praksa (npr. Italija, Francija, Hrvaška, večina ameriških mest).

Dolgotrajno županovanje pogosto vodi v prepletenost politike in lokalnega gospodarstva, izčrpavanje občinskih proračunov skozi formulo »za naše«, klientelizem in netransparentnost. Z menjavo vodstva se razbijejo zakoreninjeni interesi in omogoči svež nadzor nad postopki.

Župani, ki vedo, da imajo omejen čas na funkciji, bodo bolj usmerjeni v dejanske rezultate in odgovornost, ne v ohranjanje moči. To krepi zaupanje občanov v lokalno samoupravo.

Omejitev na dva zaporedna županska mandata bo spodbudil demokratično dinamiko, omogočil večjo vključenost mladih, žensk in neodvisnih kandidatov, ter ohranil politično vitalnost na lokalni ravni.

Vzpostavitev funkcionalnih pokrajin po zgodovinskem vzoru

Suvereni se zavzemamo za vzpostavitev učinkovitega pokrajinskega sistema, ki bo povezal občine v širše funkcionalne enote, zagotovil ekonomijo obsega, razbremenil državo in občine ter okrepil regionalni razvoj.

Slovenija potrebuje malo število pokrajin, oblikovanih na osnovi zgodovinskih in naravnih regij, s čimer bomo zagotovili povezanost, identiteto in racionalno organizacijo: Gorenjska, Dolenjska, Notranjska, Primorska, Štajerska, Koroška in Prekmurje.

Vzpostavitev pokrajin bo pomenila konec centralistične države in začetek uravnoteženega razvoja, kjer bodo regije bolj samostojne, bolj odgovorne in bolj povezane z življenjem ljudi. Suvereni bomo poskrbeli, da pokrajine ne bodo le nova birokracija, temveč resničen motor razvoja slovenskega prostora.

Ključne prednosti uvedbe pokrajin:

Ekonomija obsega in boljši izkoristek sredstev

Pokrajine bodo lahko izvajale skupne projekte (npr. ceste, zdravstvena infrastruktura, javni promet), kar bo bolj učinkovito in ceneje kot razdrobljeno izvajanje po posameznih občinah.

Razbremenitev občin in zmanjšanje administrativnih ovir

Občine bodo lahko prenesle del nalog na pokrajine (npr. prostorsko načrtovanje, šolstvo, razvojne projekte), s čimer se bodo bolj posvetile neposrednim potrebam občanov.

Hitrejša in bolj lokalizirano odločanje

Pokrajine bodo prevzele določene naloge z državne ravni (npr. umeščanje objektov v prostor, upravljanje z regionalnimi sredstvi), kar bo pohitrilo postopke in odpravilo nepotrebno centralizacijo.

Večja regionalna enakopravnost in skladen razvoj

Z vzpostavitev pokrajin bomo omogočili, da se sredstva (tudi evropska) pravičneje razdelijo glede na potrebe in potenciale posameznih regij, ne glede na politične povezave z Ljubljano.

Ohranitev in krepitev zgodovinsko-kulturne identitete

Pokrajine, kot so Štajerska, Primorska ali Prekmurje, imajo globoke zgodovinske korenine. Z njihovo institucionalno obnovo bomo krepili regionalno pripadnost, kulturno pestrost in narodno zavest.

V Ustavo RS bomo zapisali pravico do uporabe gotovine

Slovenija mora svojim državljanom zagotoviti ustavno pravico do uporabe gotovine, saj je ta eden izmed temeljev finančne in osebne svobode. S pravico do gotovinskega plačevanja preprečimo popolni nadzor evropskih birokratov nad slovenskim prebivalstvom, s tem zaščitimo gospodarsko suverenost in zavarujemo slovenske državljane pred finančnimi manipulacijami.

Pravilo »evro za evro«: striktna fiskalna politika, kjer se vsak dodatni evro porabe pokrije z dodatnim evrom prihodkov

Vsak nov ali dodatno povečan proračunski izdatek (npr. nova subvencija, program, projekt, povišanje plač v javnem sektorju) mora biti sočasno pokrit z enakovrednim novim prihodkom (npr. nov davek, ukinitve ugodnosti, višji prispevki) ali s prerazporeditvijo znotraj obstoječih sredstev.

Tak sistem spodbuja transparentnost proračunskih odločitev, onemogoča populistično trošenje brez kritja in gradi dolgoročno stabilnost javnih financ, brez bremenjenja prihodnjih generacij.

Suvereni bomo spodbujali domačo industrijo materialov (od kritičnih do naprednih), za kar je potrebna predvsem poceni energija

Spodbujanje domače industrije materialov je strateško ključno za vsako suvereno državo, še posebej v času geopolitičnih napetosti, razdrobljenih dobavnih verig in zelene preobrazbe.

Država, ki ne nadzoruje materialov, s katerimi gradi svojo prihodnost, postane odvisna in ranljiva. Suvereni bomo zato podprli domačo industrijo materialov kot temelj tehnične, ekonomske in obrambne samozadostnosti – ob podpori stabilne energetske politike in nacionalne strategije razvoja kritičnih virov.

Znižanje cen elektrike in goriva za slovensko gospodarstvo: ukinitv podnebnih davkov in CO₂ kvot, ki umetno dvigujejo cene energije

Znižanje cen elektrike in goriva za slovensko gospodarstvo bi neposredno okrepilo konkurenčnost domače industrije, olajšalo poslovanje malim in srednjim podjetjem ter spodbudilo nova vlaganja in delovna mesta. Trenutni podnebni davki in sistem CO₂ kvot umetno dvigujejo cene energije, ne da bi imeli realen vpliv na globalne emisije – Slovenija namreč predstavlja komaj zaznaven delež svetovnih izpustov.

Za energetske intenzivne panoge – kot so kovinska industrija, logistika, kmetijstvo in proizvodnja – so ti stroški pogosto ločnica med obstankom in zaprtjem. Ukinitv teh obremenitev bi pomenila razbremenitev gospodarstva, nižje končne cene za potrošnike ter večjo samozadostnost in odpornost v času energetske krize.

Če želimo ohraniti proizvodnjo doma in ne postati le trg za uvoz iz držav, kjer tovrstnih obremenitev ni, mora Slovenija ubrati pragmatično pot – ne ideološke. Cene energije morajo postati orodje razvoja, ne orodje kaznovanja.

Ukinitev prisilnega RTV prispevka in reforma javne radiotelevizije

Plačevanje RTV prispevka je zastarel in nedemokratski način financiranja medijev, ki bi moral biti prostovoljen. Suvereni se zavzemamo za ukinitev prisilnega RTV prispevka. RTV Slovenija naj se financira iz državnega proračuna, ne z neposrednim obremenjevanjem državljanov.

Zmanjšanje števila zaposlenih na RTV za 50%

RTV Slovenija bi morala biti neodvisna in učinkovita javno-medijska služba, a je danes kadrovsko preobremenjena, politično pristranska in finančno nevzdržna. Suvereni bomo zagotovili, da slovenski državljani ne bodo več prisiljeni financirati državne propagande, temveč bo RTV Slovenija delovala v okviru realnih finančnih zmožnosti in tržno bolj učinkovito. V primerjavi s številom prebivalcev je RTV Slovenija preveč razvejana in predraga ter ima trenutno preveč zaposlenih glede na svojo dejansko potrebo, zato jih bomo zmanjšali za 50%.

Prepoved političnega kadrovanja na RTV

Trenutni sistem prav tako omogoča politično kadrovanje, zaradi česar RTV Slovenija ni nepristranska. Reformirana RTV bo morala delovati kot neodvisen medij, ki služi vsem državljanom, ne le določeni politični eliti.

Odstop od mednarodnih pogodb vezanih na lažne »zelene prehode« in izstop iz svetovnih organizacij, ki vsiljujejo našemu narodu in gospodarstvu globalistične agende

Suvereni bomo zahtevali ustanovitev vladne komisije za pregled mednarodnih pogodb, da se ugotovi, katere škodijo slovenskemu gospodarstvu, kmetijstvu ali suverenosti. Na podlagi tega bodo sledili predlogi za odstop ali revizijo sodelovanja s posameznimi svetovnimi organizacijami.

Za majhno državo, kot je Slovenija, je izjemno pomembno, da ne izgubi lastnega glasu, pristojnosti in samoodločanja v morju nadnacionalnih pritiskov. Če določena mednarodna pogodba ali

članstvo v organizaciji pomeni stalno finančno obremenitev, izgubo suverenih odločitev ali uvajanje škodljivih ideoloških smernic, potem mora imeti Slovenija pravico, da takšno sodelovanje prekine.

Majhne države nimajo moči, da bi preoblikovale globalna pravila – lahko pa se odločijo, da v škodljivih shemah ne sodelujejo več. To ni izolacionizem, temveč dejanje državotvorne odgovornosti, kjer je zaščita lastnih interesov, prebivalcev in naravnih virov postavljena pred lojalnost do globalističnih struktur, ki ne delujejo v korist Slovencev.

Odstop od določenih mednarodnih pogodb in izstop iz organizacij, kot so WHO ali WEF, bi Sloveniji omogočil, da ponovno vzpostavi nadzor nad svojo zakonodajo, zdravjem, kmetijstvom, gospodarstvom in okoljsko politiko – brez vsiljenih ideologij, birokratskih zahtev in kapitalskih interesov iz tujine.

Prevetritev Nature 2000 s spremembami dejavnosti, ki se smejo izvajati na zaščitениh območjih

Slovenija ima eno najvišjih deležev ozemlja vključenega v Nature 2000 med vsemi državami EU – kar samo po sebi ni težava, postane pa problem, kadar to duši razvoj podeželja, ovira kmetijsko dejavnost, lesno industrijo, turizem ali osnovne komunalne investicije. Velik del slovenskega podeželja se tako utaplja v prepovedih in birokraciji, medtem ko Avstrija, Italija ali Švica svoje zaščitene naravne vrednote upravljajo pametno, prilagojeno lokalnim razmeram in z večjo prožnostjo.

Prevetritev sistema Nature 2000 bi Sloveniji omogočila, da uravnoteži varstvo narave z razvojnimi potrebami ljudi, da podeželsko prebivalstvo ne bo več talec nerealnih pogojev, ampak partner ohranjanja narave. S korekcijami po zgledu uspešnih alpskih držav bi zagotovili, da gospodarske dejavnosti – kot so sonaravno kmetovanje, gozdarstvo, lesno-predelovalna industrija, turizem in zeleni razvoj – niso več umetno zavrti, temveč usklajeni z okoljem.

Trajnostno ravnanje s slovenskimi gozdovi in zagon lesno-predelovalne industrije

Slovenski gozdovi so naše zeleno bogastvo in temelj naše suverene prihodnosti. Slovenija je ena najbolj gozdnatih držav v Evropi – skoraj dve tretjini naše dežele pokrivajo mogočni gozdovi. To ni le naravna danost – to je naš največji adut, ki ga lahko spremenimo v temelj gospodarske in okoljske samozavesti. Tako kot ima Norveška nafto, imamo mi les, ampak z eno veliko prednostjo: les je obnovljiv vir, ki raste znova in znova.

Danes pa ta les pogosto odhaja iz Slovenije kot surovina – hlodovina, ki jo drugje predelajo in nam jo prodajo nazaj kot drage izdelke. S tem izgubljammo delovna mesta, znanje in priložnost za lasten razvoj. Zato Suvereni verjamemo, da mora biti slovenski les strateška surovina, ki ostane v naših rokah in deluje za našo prihodnost.

Namesto da izvažamo poceni hlodovino, izvažajmo vrhunske izdelke iz slovenskega lesa – lesene hiše, pohištvo, inovativne konstrukcije, ki nosijo pečat naše kakovosti in znanja. Želimo Slovenijo, kjer bo les postal del vsakdanjega življenja – od lesenih vrtcev in šol, do energetske neodvisnosti in lepšega okolja.

Suvereni se bomo zavzeli za postavitev lokalnih lesno-predelovalnih centrov. Ob tem bomo zagotovili podporo malim in srednjim žagam ter mizarjem (mikro krediti, poenostavljena dovoljenja). V Sloveniji moramo poskrbeti za ustvarjanje regijskih centrov za predelavo lesa (sušilnice, obdelava, pohištvo) in ustvariti povezavo s podjetniki, arhitekti in obrtniki za močno domačo lesno-predelovalno mrežo. Cilj je, da se v naslednjih petih letih postavi deset novih lokalnih lesno-predelovalnih centrov, ki bodo prinesli tudi nova delovna mesta.

Zaščita strateških gospodarskih panog pred tujimi prevzemi: prepoved prodaje strateških podjetij (elektrika, voda, energetika, infrastruktura, telekomunikacije) tujim korporacijam

Za majhno in odprto državo, kot je Slovenija, je lastništvo strateških gospodarskih panog vprašanje preživetja, ne ideologije. Področja kot so elektrika, voda, energetika, telekomunikacije in prometna infrastruktura so živčni sistem države – brez nadzora nad njimi

Slovenija izgublja sposobnost samostojnega odločanja, zaščite prebivalstva in zagotavljanja nacionalne varnosti.

Ko so ključni sistemi v tujih rokah, odločanje o cenah, dostopu in investicijah ne poteka več v interesu slovenskega naroda, temveč v interesu dobička lastnikov – pogosto tujcev. To vodi v višje cene, izčrpavanje virov in izgubo suverenosti.

Zato je prepoved prodaje strateških podjetij tujim korporacijam vitalen korak k ohranitvi državne neodvisnosti, socialne stabilnosti in varne prihodnosti. Slovenija mora ostati gospodar na svoji zemlji.

Zmanjšanje davčnih bremen za samostojne podjetnike in obrtnike

Suvereni bomo zagotovili pravično davčno politiko, ki bo omogočila večjo konkurenčnost malih podjetnikov in obrtnikov. Slovenija potrebuje gospodarstvo, ki podpira ustvarjalnost, podjetnost in delo.

Samostojni podjetniki so steber našega gospodarstva, a visoke davčne obremenitve jim jemljejo voljo do razvoja in širjenja poslovanja. Prevečkrat slišimo zgodbe o tem, kako podjetniki odhajajo drugam ali celo zapirajo svoje dejavnosti.

Zato predlagamo ta učinkoviti ukrep.

Diferenciran sistem davka na dobiček je usmerjen v spodbujanje rasti, inovacij in strateških investicij.

0% davka na dobiček za prvih 5 let za visokotehnološka podjetja

Privabljanje start-upov in inovativnih podjetij. Slovenija bi postala privlačna destinacija za podjetja s potencialom visoke dodane vrednosti. Zagon inovacijske ekonomije. Podjetja bi imela več kapitala za razvoj produktov, tehnologije, trženje. Konkurenčnost z državami kot so Irska, Estonija ipd., ki že imajo podobne ugodnosti. To prinaša tudi dolgoročno korist za javne finance. Če podjetje uspe, kasneje ustvarja bistveno več prihodkov in delovnih mest.

10 % davek za samostojne podjetnike, mala in srednja podjetja(MSP)

Znižanje davka na dobiček za vse samostojne podjetnike (s.p.) ter mala in srednja podjetja, ki imajo do 1 milijon letnih prihodkov, na

10%. Tako bodo podjetniki imeli več kapitala za širitev dejavnosti, vlaganje v razvoj in zaposlovanje dodatne delovne sile, Slovenija pa se bo postavila ob bok najbolj podjetniško prijaznim državam v EU. Velika podjetja si z davčnimi olajšavami že sedaj lahko znižajo efektivne stopnje pod 15 %, mala pa si ne morejo.

To je velika spodbuda za podjetništvo in domače lastništvo. MSP so hrbtenica slovenskega gospodarstva in največji vir zaposlovanja. S tem jim bo ostalo več sredstev za razvoj, zaposlovanje in rast. Nižji davki pomenijo višjo reinvestirano vrednost v lastno dejavnost.

20 % za velika podjetja, vključno z olajšavami za vlaganja v R&R in strateške industrije

Gre za vzpostavljanje pravičnega sistema. Večji plačujejo več, kar je socialno sprejemljivo in fiskalno smiselno. Ob vlaganjih v raziskave in razvoj se spodbuja tehnološki napredek, višjo dodano vrednost, povečano produktivnost. V strateških sektorjih (npr. energetika, farmacija, digitalizacija) se sledi smeri usmerjene industrializacije in suverenosti. Več čas je odprta možnost sodelovanja države kot strateškega partnerja - olajšave usmerjene v dogovorjene nacionalne cilje.

Suvereni bomo prav tako uvedli tudi pošteno nadomestilo za podjetnike v primeru bolezni

Trenutni sistem je nepošten, saj mora samostojni podjetnik sam kriti celotno bolniško odsotnost do 30 delovnih dni, kar pomeni finančno izgubo in negotovost. Zavzeli se bomo, da bo država krila bolniško nadomestilo že od 10 delovnega dneva naprej, kar bo zagotovilo večjo socialno varnost za samostojne podjetnike in obrtnike.

Zaščita slovenskih kmetov pred škodljivo EU regulativo

Slovenski kmetje so hrbtenica prehranske varnosti, ohranjanja krajine in podeželskega življenja. A namesto da bi bili podprti, so vse bolj izpostavljeni škodljivim pravilom iz Bruslja, pretirani birokraciji, nepošteni konkurenci in okoljskim regulacijam, ki ne upoštevajo slovenskih posebnosti. Suvereni se bomo zato zavzeli za dejavno zaščito slovenskega kmeta, saj brez njega ni niti hrane, niti narodne stabilnosti.

Subvencijska prednost za kmete, ki pridelujejo hrano za slovenski trg

Podpirali bomo domače kmete, ki dejansko hranijo slovensko prebivalstvo, ne pa tiste, ki zgolj izpolnjujejo birokratske kvote za evropske razpise. Subvencije bomo usmerili v proizvodnjo osnovnih živil za domači trg (žita, zelenjava, mleko, meso). Prednost bodo imele družinske kmetije in mladi prevzemniki, ki želijo ostati na zemlji.

Prednostna prodaja slovenskih pridelkov v javnih ustanovah

Slovenski otroci in bolniki imajo pravico jesti slovensko pridelano hrano. Zato bomo:

- uvedli zakonsko obveznost prednostnega odkupa slovenskih živil za javne zavode (vrtce, šole, bolnišnice, domove starejših),
- zagotovili poštene in dolgoročne pogodbe s slovenskimi kmeti ter
- vzpostavili regionalne oskrbne verige, ki povezujejo lokalne pridelovalce z javnimi kuhinjami.

Ustavitev pretirane zelene regulacije iz Bruslja

Evropska unija vse bolj vsiljuje zahteve, ki kmete dušijo namesto, da bi jih varovale: omejevanje gnojenja, prepovedi zaščitnih sredstev, omejitve glede obdelovalnih površin, zahteve po »neobdelani zemlji«.

Zato se bomo zavzemali za slovenske izjeme znotraj skupne kmetijske politike (po vzoru Francije, Madžarske ipd.) in nasprotovali uvedbi ukrepov, ki bi znižali samooskrbo, povečali uvoz in ogrozili slovensko podeželje.

Slovenija blaginje in pravičnosti – svoboda, delo in dostojanstvo ter pravice in dolžnosti za vse slovenske državljane

Reforma plačnega sistema: več za delavca, vzdržno za gospodarstvo

Suvereni želimo povečati neto prejemke delavca, ne da bi finančno preobremenili podjetja in zanemarili socialno varnost.

Trenutni sistem obdavčitve dela v Sloveniji prekomerno obremenjuje delovno aktivne, saj država pobere kar okoli 40 % celotnega stroška dela še preden delavec prejme svoj neto dohodek. Posledično delavec danes iz 1.000 evrov bruto-bruto zneska prejme le okoli 600 evrov neto plače, kar je ekonomsko neučinkovito in socialno nepravilno.

Suvereni predlagamo kompromisni model, sestavljen in socialnega jedra in osebna izbire. Določijo se obvezni minimalni prispevki »socialno jedro«. Vsak delavec in delodajalec še vedno plačujeta prispevke za osnovno pokojninsko zavarovanje (do višine minimalne pokojnine), osnovno zdravstveno zavarovanje (za dostop do osnovnega zdravljenja), invalidnost in brezposelnost – za zaščito pred tveganji. Ta »socialni minimum« zagotavlja solidarnost in varnost, a v manjšem obsegu kot zdaj, npr. skupno največ 20% stroška dela.

Preostali del predstavlja svobodno izbiro delavca. Preostanek prispevkov, ki jih danes avtomatično odvzame država, bi šel neposredno na osebni račun delavca, kjer bi ta imel možnost: vplačila v zasebni ali javni pokojninski sklad (za višjo pokojnino), nadstandardnega zdravstvenega zavarovanja (dodatna oskrba, hitro zdravljenje), osebnega varčevalnega ali investicijskega računa.

Ta kompromisni model je vzdržan tudi za delodajalce, saj strošek dela ostaja enak, ni dodatne obremenitve. Spremeni se samo struktura razdelitve: več konča pri delavcu, manj gre državi. Podjetjem pa omogoča, da z enakim stroškom zagotovijo večji izkupiček za delavca, s čimer se izboljša konkurenčnost in zadovoljstvo zaposlenih.

Ukinitev dohodnine na minimalno plačo

Minimalna plača mora biti popolnoma oproščena dohodnine, da najranljivejšim slojem ostane več denarja.

Ukinitev dohodnine na minimalno plačo je vprašanje pravičnosti, ne zgolj davčne politike. Delavci z minimalno plačo opravljajo težka, pogosto fizično naporna in slabo plačana dela, ki so ključna za delovanje družbe – v trgovinah, gradbeništvu, skrbstvu, čiščenju, proizvodnji. Zdi se globoko nepravilno, da država od že tako nizkega dohodka pobere še svoj delež, medtem ko mnogi prejemajo socialne transferje brez kakršnegakoli dela. Pravična država mora nagraditi delo, trud in dostojanstvo, zato je povsem upravičeno, da tisti z najnižjimi prihodki ne plačujejo dohodnine, temveč prejmejo celoten zaslužek za osnovno preživetje in človeško dostojanstvo.

Olajšave za delodajalce pri zaposlovanju Slovencev oz. domače delovne sile

Slovenski državljani morajo imeti prednost na trgu dela, hkrati pa je potrebno omogočiti konkurenčnejše poslovno okolje za podjetja, ki zaposlujejo domačo delovno silo. To bo zmanjšalo brezposelnost Slovencev, preprečilo izkoriščanje poceni tuje delovne sile in ohranilo kakovostna delovna mesta v Sloveniji.

Uvedba razvojne kapice (omejitev višine prispevkov za socialno varnost pri višjih plačah) bo olajšala vračanje visoko usposobljenih kadrov in preprečila njihov odhod

Uvedba razvojne kapice je ključna za zadržanje in privabljanje visoko usposobljenih kadrov, ki jih Slovenija nujno potrebuje za tehnološki preboj, inovacije in gospodarsko konkurenčnost. Trenutno visoke bruto plače zaradi nesorazmerno visokih prispevkov za socialno varnost postajajo neprivlačne in celo kaznovane, kar vodi v odliv možganov v tujino ali izogibanje redni zaposlitvi prek samozaposlitvenih shem. Z razvojnim stropom (npr. omejitvijo višine prispevkov nad določeno plačno mejo) ustvarimo motivacijski mehanizem, ki spodbuja vrhunske strokovnjake, da ostanejo v Sloveniji, se vrnejo iz tujine ali ustvarijo podjetja doma. To ne pomeni razgradnje solidarnosti, temveč uravnotežen pristop, kjer

tisti z višjimi prihodki še vedno prispevajo, a brez občutka, da jih sistem finančno kaznuje za uspešnost in visoko usposobljenost.

Uvedba spodbud za izplačilo 13. plače (božičnice)

Suvereni se zavzemamo za uvedbo božičnice kot sistemsko podprte 13. plače, ki jo delodajalci izplačajo konec leta kot nagrado za delo in prispevek zaposlenih. Izplačilo bo prostovoljno, a davčno stimulirano, kar bo omogočilo širšo razširjenost brez dodatnega bremena za podjetja. Če bi država uvedla davčne olajšave za izplačilo božičnice, bi to spodbudilo širšo prakso in povečalo kupno moč konec leta.

Reforma pokojninskega sistema: konec revščine v starosti

Pokojninska reforma Suverenih bo temeljila na spoštovanju preteklosti in varnosti starosti. 13. pokojnina bo dihal olajšanja za najrevnejše, samodejno usklajevanje z rastjo življenjskih stroškov in plač pa bo ščitilo dostojanstvo vseh. Kdor je delal za Slovenijo, mora tudi starost preživeti dostojno – ne s skrbjo, ali si bo lahko ogrel stanovanje ali kupil zdravila.

Uvedba 13. pokojnine za upokojence z nizkimi prejemki

V Sloveniji je več kot 100.000 upokojencev, ki prejemajo pokojnine nižje od praga tveganja revščine. Mnogi so kljub 40 letom dela danes potisnjeni v materialno stisko, energetska revščina in odvisnost od pomoči otrok ali Karitasa. To ni samo socialni problem, temveč civilizacijska sramota.

13. pokojnina, kot jo poznajo v Avstriji, pomeni dodatno letno izplačilo, ki je: vezano na višino pokojnine (višjo prejmejo najrevnejši), izplačano decembra, kot podpora za praznični čas, ogrevanje in zimske stroške. 13. pokojnina bo urejena znotraj sistema in ne bo socialni dodatek, zato bo ohranila dostojanstvo prejemnika.

Samodejno usklajevanje pokojnin z rastjo življenjskih stroškov in plač

Trenutni slovenski sistem usklajevanja pokojnin je politično nestabilen, odvisen od volje vlade in pogosto ne sledi realni rasti cen življenjskih potrebščin ali povprečnih plač. Upokojenci v Sloveniji vsako leto realno izgubljajo kupno moč, kar pomeni tiho razvrednotenje njihovega dela v preteklosti.

Modeli iz Nizozemske, Švedske in Nemčije že leta uspešno uporabljajo samodejne formule za indeksacijo pokojnin, ki temeljijo na: inflaciji (življenjskih stroškov) in rasti povprečne plače aktivne populacije.

Pravična socialna država

Slovenski državljani imajo pravice, a tudi obveznosti. Vsak državljan mora spoštovati zakone, plačevati davke in po svojih močeh prispevati k družbi. Socialna država mora temeljiti na pravičnosti, ne na izkoriščanju solidarnosti.

Suvereni zagovarjamo sistem, kjer bo pomoč namenjena tistim, ki jo resnično potrebujejo: starejšim, bolnim, invalidom in drugim ranljivim skupinam. Delovno sposobni posamezniki, zlasti moški v delovni dobi, ne morejo biti trajni prejemniki socialnih pomoči, razen v izjemnih primerih.

Predlagali bomo te ključne ukrepe:

- Večja preglednost nad izplačili socialnih transferjev in socialnih storitev.
- Okrepljen nadzor nad dodeljevanjem in upravičenostjo do pomoči.
- Vezava socialne pomoči na pripravljenost opravljanja javnih del – pomoč da, a v zameno za družbeni prispevek.
- Spodbujanje prehoda iz socialne pomoči v zaposlitev, z aktivno vlogo centrov za socialno delo in Zavoda za zaposlovanje.
- Odprava možnosti, da se socialni prejemki višajo mimo realne rasti plač, kar ustvarja nepošteno razmerje do delovno aktivnih.

Naš cilj je jasen: socialna pomoč mora ostati varnostna mreža, ne pa trajno stanje. Pravična socialna država nagraduje trud, pripravljenost in prispevek, hkrati pa skrbi za najšibkejše, ki si socialno pomoč resnično zaslužijo.

Na mladih svet stoji, dajmo jim močne temelje

Suvereni se zavedamo, da je prihodnost slovenskega naroda odvisna od mladih generacij. Zato jim moramo zagotoviti pogoje, ki jim bodo omogočali, da v Sloveniji ustvarijo dom, družino in kariero, ne da bi jih sistem potiskal v izseljenstvo ali odvisnost od staršev.

Zato bomo uvedli subvencionirane najemnine in ugodne državne kredite za mlade do 35. leta, namenjene za nakup ali najem prvega domovanja – tudi za tiste, ki se vračajo iz tujine. Obenem bomo podprli gradnjo javnih najemnih stanovanj po dostopnih cenah, po vzoru uspešnih modelov iz skandinavskih držav.

Na področju družinske politike bomo zagotovili: povečanje družinskih dodatkov, brezplačne vrtce za vse otroke in prožnejši delovni čas za starše in možnost kombiniranja kariere s starševstvom.

Mladi morajo imeti tudi dostop do sodobnih oblik dela, kot so hibridno delo, delo na daljavo in fleksibilni urniki, ki omogočajo več svobode in ravnovesja med delom in življenjem.

Spodbujali bomo zagon startupov in razvoj inovacijskih centrov, zlasti za mlade, ki želijo uresničiti svojo podjetniško idejo. Zmanjšali bomo birokracijo in ustvarili manj rigidno delovno okolje, kjer se spodbuja inovativnost, odgovornost in samoiniciativnost.

Povezali bomo fakultete z gospodarstvom, da se bodo mladi že v času študija vključili v realni sektor in s tem lažje prešli iz izobraževanja v zaposlitev.

Dostojno življenje za invalide

Vsaka civilizirana in pravična država ima dolžnost, da poskrbi za svoje najbolj ranljive člane – med njimi tudi za invalide in kronično bolne, ki potrebujejo pomoč pri vsakdanjih opravilih, a želijo ostati v domačem okolju. Slovenija mora zato bistveno izboljšati sistem

oskrbe na domu, ki je danes preveč tog, podfinanciran in neprilagojen realnim potrebam ljudi.

Omejitev 110 ur oskrbe na mesec je nepravična in neživljenjska. Trenutna zakonska omejitev 110 ur oskrbe mesečno pomeni v praksi le približno 3–4 ure pomoči na dan, kar je absolutno premalo za tiste z najtežjimi oblikami invalidnosti. To prav tako pomeni večjo obremenitev družinskih članov, ki pogosto izgorevajo ali zapuščajo službe. Nenazadnje gre za izrinjanje ljudi iz domačega okolja v institucionalno oskrbo, ki je za državo dražja in za človeka manj človeška.

Suvereni se bomo zavzeli za odpravo toge zgornje meje in za uvedbo individualne ocene potreb, pri čemer se bo upoštevalo sledeče: stopnja invalidnosti ali bolezni, življenjske razmere posameznika (npr. če živi sam), možnost pomoči s strani družine ali okolja. Pomoč mora biti prilagojena človeku, ne številki.

Slovensko sodstvo mora postati neodvisno in brez kakršnihkoli političnih vplivov

Suvereni bomo uvedli takšni systemske rešitve za slovensko sodstvo, da bo to končno postalo učinkovito in pravično, kar v praksi pomeni, da morajo vsi državljani imeti zagotovljen hiter, pošten in nepristranski sodni proces, ne glede na njihov socialni ali politični položaj.

Pospešitev sodnih postopkov – konec zavlačevanja sojenj!

Slovenska sodišča so preobremenjena in neučinkovita, zato moramo uvesti strog časovni okvir za reševanje primerov. Zavzeli se bomo za reformo procesnega prava, ki bo prinesla konec desetletnih sodnih postopkov. Sodniki in tožilci morajo odgovarjati za namerno zavlačevanje primerov. Sodniki, ki neupravičeno zavlačujejo postopke ali zlorablajo svojo funkcijo, bodo v skladu z zakonom dosledno sankcionirani.

Neodvisno in nepristransko sodstvo – konec političnih vplivov!

Sodni sistem ne sme biti pod vplivom političnih strank ali lobijev. Predlagali bomo takšno zakonodajo, ki bo preprečevala politične pritiske na sodnike, tožilce in preiskovalne organe.

Dosledno spoštovanje ljudi v sodnih postopkih – konec teptanja človekovih pravic!

Vsak državljan ima pravico do poštenega, nepristranskega in dostopnega sodnega varstva. Sodišča morajo biti resnično v službi pravičnosti, ne pa da so lahko orodja političnih ali ideoloških obračunov. Noben človek ne sme biti po krivem obsojen ali zlorabljen zaradi svojih prepričanj ali nazorskih stališč.

Pravično sojenje za vse – konec privilegijev za elito!

Vsak državljan mora imeti enake pravice pred zakonom, ne glede na socialni status, politično pripadnost ali poznanstva. Suvereni se bomo zavzeli za hitro in nepristransko procesiranje gospodarskega kriminala, korupcije in zlorabe oblasti. Prav tako bomo predlagali zakonodajo, ki bo še dodatno zaščitila žrtve kaznivih dejanj in jim omogočila njihovo aktivno vlogo v sodnih postopkih.

Uspešna in vizionarska Slovenija

Naši športniki dvigujejo prepoznavnost Slovenije in krepijo narodno zavest. Suvereni bomo zagotovili pravično in celovito podporo vsem športom, ki prinašajo mednarodne uspehe in ponos slovenskemu narodu!

Prenova sistema financiranja športa

V Sloveniji je preveč pristranskega financiranja le določenih športov, medtem ko drugi kljub uspehom ostajajo prezrti. Zato se bomo zavzeli za povečanje proračunskih postavk za vrhunski šport. Uspešni športniki morajo imeti dostop do vrhunskih pogojev za trening, medicinske podpore in sodobne infrastrukture. Prav tako bomo naredili konec političnim vplivom pri dodeljevanju športnih sredstev. Sredstva morajo biti dodeljena na podlagi rezultatov, ne pa političnih poznanstev in lobijev.

Slovenija kot evropska Silicijeva dolina

Suvereni se bomo zavzeli, da Slovenija postane center visokih tehnologij in inovacij, še posebej na področju umetne inteligence, biotehnologije, kibernetike varnosti in vesoljskih znanosti. Naj Slovenija postane evropska Silicijeva dolina, ki bo postala vodilna na področju prebojne digitalne transformacije, razvoja lastnih tehnoloških rešitev in strateških inovacij.

Pomembno je, da si Slovenija aktivno prizadeva tudi za suverenost na področju visokih tehnologij, saj bo le tako lahko preprečila odvisnost od tujih korporacij in geopolitičnih centrov moči, ki pogosto pogojujejo dostop do ključnih tehnologij. Lastna tehnološka neodvisnost bo zagotovila nacionalno varnost, zaščito podatkov, konkurenčnost gospodarstva ter dolgoročno blaginjo slovenskih državljanov. Slovenija mora postati ne le uporabnik, ampak tudi ustvarjalec naprednih tehnologij, ki bodo služile njenim lastnim interesom in prihodnjim generacijam.

Krepitev strateškega položaja Slovenije kot logističnega in gospodarskega vozlišča

Slovenija mora izkoristiti svojo geografsko lego in postati ključni logistični center Srednje Evrope. Suvereni bomo zagovarjali pospešitev razvoja infrastrukture, zlasti v Luki Koper, posodobitev železniških povezav in cestnega omrežja. Slovenija mora okrepiti svojo vlogo kot transportna in trgovska vrata Evrope. Prav tako se morajo povečati investicije v pametna transportna omrežja, digitalizacijo logistike in avtomatizacijo oskrbovalnih verig.

Pri Suverenih bomo uvedli red in zdravo pamet v (avto)cestne obnove. Obnove se bodo izvajale zgolj izven turistične sezone in glavnih prometnih ur, gradbišča bodo odprta 24 ur na dan. Ob tem bodo morali upravljalci (avo)cestnih omrežij zagotoviti pametno vodenje prometa in poskrbeti za pravočasna obvestila voznikom. Slovenija si zasluži učinkovito (avto)cestno infrastrukturo, brez izgubljenih ur v kolonah.

Močna znanstvena in akademska sfera: več vlaganj v raziskave in razvoj

Suvereni se bomo zavzeli za povečanje državnega financiranja za raziskovalne projekte in inovacije, pri katerih bosta z roko v roki sodelovale univerze in zasebni sektor. Takšno sodelovanje omogoča, da teoretično znanje in raziskave univerz prenesejo konkretne koristi gospodarstvu, obenem pa podjetja z realnimi izzivi usmerjajo raziskovalni fokus v praktične rešitve. Povezava med akademskim svetom in gospodarstvom pospešuje inovacije, tehnološki razvoj in konkurenčnost slovenskih podjetij, hkrati pa ustvarja nove priložnosti za zaposlovanje mladih strokovnjakov. S tem se tudi zmanjšuje razkorak med izobrazbo in potrebami trga dela, Slovenija pa krepi svojo gospodarsko suverenost in znanstveno odličnost.

Obenem verjamemo, da so vlaganja v znanost dolgoročna naložba v gospodarsko konkurenčnost, nacionalno varnost in tehnološko suverenost. Brez lastnega znanja in raziskovalne odličnosti bomo kot narod odvisni od tujih rešitev, patentov in interesov. Zato mora Slovenija ustvariti okolje, kjer se najboljši kadri ne bodo selili v tujino, temveč bodo lahko tukaj razvijali ideje, prebojne tehnologije in

inovativne rešitve, ki bodo služile slovenskemu gospodarstvu, državi in narodu.

Prenova šolskega sistema, ki bo spodbujala kritično mišljenje, tehnološko pismenost in inovativnost pri mladih generacijah

V digitalni dobi, kjer je večina informacij le en klik stran, izobraževanje ne more več temeljiti zgolj na pomnjenju in reprodukciji podatkov. Osnovnošolski in srednješolski sistem mora biti postavljen na nove temelje, ki bodo mlade pripravljali na svet hitrih sprememb, umetne inteligence, globalnih izzivov in poklicev, ki danes še sploh ne obstajajo. Namesto zastarelega učenja na pamet mora šola postati prostor za razvoj kritičnega mišljenja, reševanja problemov, sodelovanja, etične presoje in tehnološke pismenosti. To je nujno, če želimo, da bodo slovenski otroci postali samozavestni ustvarjalci prihodnosti – in ne le pasivni potrošniki znanja, ki ga ustvarjajo drugi.

Slovenska kulturna in kreativna industrija kot globalna prepoznavnost

Suvereni se bomo zavzemali za sistematično krepitev slovenske kulturne in kreativne industrije kot strateške panoge, ki poleg gospodarskega potenciala predstavlja nosilca slovenske identitete in mehke moči v svetu. Povečali bomo podporo filmski, glasbeni, literarni, oblikovalski in umetniški produkciji, saj verjamemo, da lahko vrhunska kultura postane ključni dejavnik prepoznavnosti Slovenije na globalni ravni.

Spodbujali bomo prodor slovenske ustvarjalnosti prek digitalnih platform, pretočnih storitev, mednarodnih festivalov in kulturne izmenjave, zlasti na področjih, kjer imamo že danes mednarodno uveljavljene posameznike in potencial. Vzpostavili bomo nacionalni sklad za podporo izjemnim slovenskim ustvarjalcem, ki bo omogočal razvoj kakovostnih in prebojnih projektov z mednarodnim dometom.

Posebno pozornost bomo namenili krepitvi slovenske identitete skozi sodobno arhitekturo, oblikovanje in kulturno dediščino, da Slovenija postane inovativna, ustvarjalna in prepoznavna tudi kot kulturna sila v svetu.

Predsednik stranke Suvereni
mag. Dejan Kaloh